

ماراتن یارانه‌ها در گام ۱۳

کاشی پیرامون اختلاف نظر دولت و مجلس حول ماده ۱۲ لایحه هدفمند سازی یارانه ها

صفحه ۱

دولت در مورد نحوه خرج کرد منابع حاصل از آزاد سازی و نقدی کردن یارانه ها اختیار کامل می خواهد ولی از سوی دیگر مجلس شورای اسلامی خواستار خرج کردن منابع در چار چوب بودجه های سالانه و با نظارت کامل مجلس شورای اسلامی می باشد

یکشنبه/ ۲۹ آذرماه ۱۳۸۸

یادداشت

سر نوشت اقتصاد ایران در گرو تصویب و اجرای درست هدفمند کردن یارانه ها

حسین بردبار-وقتی رحمت الهی نازل می شود و آسمان عقده گشایی می کند و یاران به شدت می بارد، در زمین بسته به تدبیر و برنامه ریزی ما آدمیان دو نوع اتفاق محتمل الوقوع است ، در صورتی که از قبل مسیل ها و آبراه های مناسبی برای توزیع صحیح آب تعبیه کرده باشیم ، به درستی در بخش های مختلف تقسیم می شود و به آبادانی و پیشرفت و احیای زمین می انجامد اما اگر چنین تدبیری نکرده باشیم و حجم آب در بعضی از بخش ها شدت پیدا کند ، تبدیل به سیلی خواهد شد که جز ویرانی و مصیبت چیزی به دنبال ندارد. موضوع توزیع یارانه ها در اقتصاد نیز بی شباهت با این تمثیل نیست. در هر اقتصادی اگر برنامه ریزی و نظام مندی جامعی برای توزیع مناسب یارانه ها وجود داشته باشد به پیشرفت و توسعه آن اقتصاد و کشور خواهد انجامید اما در صورتی که توزیع یارانه ها شکل غلطی به خود گیرد و در برخی از بخش ها به صورت نایجابی انباشته گردد ، همچون سیلی ویرانگر، تبعات و خسارات اجتماعی و اقتصادی ایجاد می کند. در اینجا نحوه توزیع از هر چیز دیگری بیشتر اهمیت می یابد ،بارش باران بالذات خطر آفرین نیست، این تدبیر و برنامه ریزی قبلی ما است که می تواند آن را تبدیل به سیلی مخرب یا مایه آبادانی و احیای زمین کند. گرچه کمی دیر به فکر تدبیر برای توزیع مناسب یارانه ها افتاده ایم ولی در هر حال این مسیری است که در گذار از یک اقتصاد سنتی به یک اقتصاد توسعه یافته باید طی شود و بسیاری از کشورهای در حال توسعه نیز چنین تجربه ای را گذرانده اند . اکنون تدوین لایحه هدفمند کردن یارانه ها چگونگی طی طریق در این مسیر را مشخص خواهد کرد و هر ماده از آن به مثابه ریلی برای قطار اقتصاد کشور است که در مسیر توسعه می خواهد گذاشته شود تا این حرکت رو به جلو اتفاق بیافتد. اگر این ریل گذاری به شیوه ای کارشناسی و آینده نگرانه باشد ، اقتصاد کشور را به سرانجامی مطلوب خواهد رساند و گرنه ریل گذاری عجولانه و نامناسب قطار اقتصاد را به بیراهه می رساند. بالا گرفتن بحث در میان مجامع کارشناسی و صاحب نظران در مجلس به عنوان نهاد تصویب کننده و دولت به عنوان نهاد مجری لایحه هدفمند کردن یارانه ها بر سر برخی از قطعات این ریل گذاری ، از جمله در ماده ۱۳ لایحه ، به مساله ای تبدیل شد که حتی رییس جمهوری را نیز به طور غیر منتظره به مجلس کشاند و هنوز نیز بحث بر سر آن ادامه دارد به طوری که گرچه جلسات کمیته ۶ نفره برای حل اختلاف نظر میان دولت و مجلس بر سر این لایحه در ماده مذکور و افزودن یک بند الحاقی مبنی بر تشکیل سازمان هدفمند کردن یارانه ها

برای تجمیع درآمدها و هزینه کرد منابع حاصل از هدفمند کردن یارانه ها به نتیجه ای نرسید اما انتظار می رود یکی از ایراداتی که سخنگوی شورای نگهبان خبر آن را اعلام کرده است به همین ماده و تناقض آن با ماده ۱۶ لایحه هدفمند کردن یارانه ها بازگردد.اما از آنجا که بنا به گفته عباسعلی کدخدایی این لایحه برای رفع ایراد به مجلس باز می گردد، توجه به چند نکته در رفع این ایرادات اهمیت می یابد:اول این که با طرح ایراد از سوی شورای نگهبان مشکل آیین نامه ای برای ایجاد تغییرات ماهوی در موادی که مورد ایراد قرار گرفته است رفع خواهد شد و کمیسیون های ذیربط در مجلس از جمله کمیسیون ویژه بررسی طرح تحول اقتصادی این فرست را خواهند یافت تا در فضایی قانونی به رفع ایراد بپردازند. در اینجا این نکته نیز در خور تامل است که در فرآیند تصویب و اجرای هدفمند کردن یارانه ها می توان به جای آن که یارانه کل دهک های جامعه را منتحول و هدفمند کنیم که تبعات گسترده ای را به دنبال دارد، می توان از یارانه دو یا سه دهک بالای درآمدی جامعه در سال اول اجرای لایحه شروع کرد و در سال های بعد موضوع و آرام آرام به سایر دهک های پایین تر درآمدی توسعه داد. مثلا با در نظر گرفتن مکانیزم های شناسایی کارآمد ، قطع یارانه قبوض آب و برق و گاز و محابرات ابتدا از ۳ یا ۳دهک مرفه صورت گیرد و درآمد ناشی از آن به خانوارهای ۲ یا ۳ دهک محروم درآمدی اختصاص یابد و این حرکت هر سال به طور متناسب برای سال های بعد به سایر دهک های درآمدی توسعه یابد. چنین الگویی می تواند در یارانه بسیاری از کالاها و خدمات دیگر نیز برای دهک های درآمدی بالا و پایین اجرایی شود که در برخی از کشورهای پیشرفته نیز اجرا شده و هم اکنون نیز از سوی برخی صاحب نظران اقتصادی مطرح شده است. دوم این که بر اساس لایحه هدفمند کردن یارانه ها قرار است که قیمت های کالاها و خدماتی مثل فرآورده های نفتی و برق و گاز و غیره طی برنامه پنجم تا حد قیمت های فوب خلیج فارس و قیمت های بین المللی که غالبا به دلار و ارزهای خارجی است، واقعی شود ، در حالی که درآمد اقشار مختلف مردم همچنان به ریال پرداخت می شود، بنابراین باید سیاست های جبرانی و از جمله پرداخت یارانه نقدی از سوی دولت به گونه ای باشد که این افزایش قیمت ها به طور واقعی جبران شود وپاسخگوی تورم برآمده از اجرای لایحه نیز باشد، در غیر این صورت هدفمند کردن یارانه ها در عمل به مرور به ذخیر یارانه ها خواهد انجامید.و سوم این که گرچه این لایحه هنوز نهایی نشده است اما در گوشه و کنار شاهد تاثیرات تورمی آن که غالبا جنبه روانی دارد تا اقتصادی ، هستیم . اجرای این لایحه خواه ناخواه مقداری بار تورمی دارد که اجتناب ناپذیر است اما بخشی از تورم نیز در فضای روانی و سوء استفاده بعضی از فروشندگان و تولید کنندگان ممکن است به وجود آید که از هم اکنون باید تدابیر سختی برای جلوگیری از آن در نظر گرفت. حال با تاکید بر ضرورت و گریزناپذیر بودن هدفمندسازی یارانه ها، در این ویژه نامه به نقد و تحلیل آثار آن می پردازیم.

خراسان

گروه مطالعات اقتصادی

ویژه لایحه هدفمند کردن یارانه ها

برنده ها و بازنده های یارانه نقدی

سید جعفر حسینی

از ابتدای اعلام طرح هدفمند کردن یارانه‌ها آنچه که بیش از هر چیز دیگر موجبات دغدغه جامعه و اقشار مختلف مردم را فراهم ساخته است، نقش سیستم جدید قیمت گذاری حامل های انرژی و آثار منفی و مثبت احتمالی آن بر قدرت اقتصادی خانوارهای شهری و روستایی است. این دغدغه با توجه به تجربه تاریخی تلخی که مردم کشورمان از طرح موسوم به تعدیل ساختاری در اوایل دهه هفتاد دارند بسیار شدیدتر احساس می شود. در این بین طراحان این لایحه نیز همواره با اعلام این نکته که دولت در اجرای این طرح به دنبال حذف یارانه‌ها نیست و صرفا با توزیع مجدد یارانه‌ها سعی در هدفمند کردن یارانه ها دارد، سعی در توجیه تفاوت اساسی بین این طرح و طرح موسوم به تعدیل ساختاری دارند. در مقاله پیش رو سعی شده تا به بررسی آثار لایحه هدفمند سازی یارنه ها بر اقتصاد خانوار بپردازیم.

تغییر قیمت های نسبی و ایجاد تورم

به طور کلی از نظر بسیاری از اقتصاددانان بین نحوه تغییر قیمت های نسبی و اثر آن بر تغییر شدید قدرت اقتصادی خانوار یک رابطه مستقیم وجود دارد. بدین صورت که علاوه بر اثر مستقیم این تغییر قیمت بر قدرت خرید خانوار، یک اثر غیرمستقیم بسیار مهم دیگری نیز وجود دارد که باعث شدت این آثار تورمی حتی بیش از آثار مستقیم آن می گردد. این مسئله خصوصا در مورد قیمت کالاهای کلیدی از اهمیت دو چندانی برخوردار است و تغییر سطح این قیمت ها اثر متفاوتی نسبت به تغییر مشابه قیمت سایر کالاها خواهد داشت. همچنین در کشورهای در حال توسعه نظیر ایران این پدیده اقتصادی از اهمیت دوچندانی برخوردار است زیرا به علت وجود نهاده‌ها و ساختارهای خاص در این کشورها، افزایش قیمت های کلیدی بدون توجه به این نهاده‌ها و ساختارهای اقتصادی موجبات به هم خوردن شدید توزیع درآمدها و در نتیجه افزایش تورم و کاهش شدید قدرت اقتصادی خانوار می شود. حتی در نسخه های جدید تعدیل ساختاری صندوق بین المللی پول به

رئیس کمیسیون ویژه طرح تحول اقتصادی مجلس در گفت و گو با خراسان:

پرداخت یارانه متناسب با تورم سالانه افزایش می یابد

صفحه ۴

آثار هدفمند کردن یارانه ها بر صنعت

حال با توجه به این مصوبات جهت محاسبه آثار اجرای طرح هدفمند کردن یارانه‌ها بر هزینه تولید بخش صنعت فرض می کنیم قیمت حامل های انرژی تا پایان برنامه توسعه بر اساس جدول زیر افزایش داده شود.

جدول ۲. پیش بینی قیمت حامل های انرژی تا سال ۱۳۹۳ (ریال)

۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	واحد	حامل انرژی
۶۳۶۸	۵۲۹۴	۴۲۲۱	۳۱۴۷	۲۰۷۴	۱۰۰۰	لیتر	بنزین
۵۳۱	۴۴۵۸	۳۳۸۵	۲۳۱۱	۱۶۵۳	۱۰۰۰	لیتر	نفت گاز
۵۲۷۵	۴۲۵۳	۳۲۳۱	۲۲۰۹	۱۱۸۷	۱۶۵	لیتر	نفت سفید
۲۸۳۱	۲۲۸۴	۱۷۳۶	۱۱۸۹	۶۴۲	۹۴/۵	لیتر	نفت کوره
۲۷۹۲	۲۲۴۵	۱۶۹۸	۱۱۵۱	۶۰۴	۵۷/۲	کیلوگرم	گاز مایع
۲۵۰۰	۲۰۲۸	۱۵۵۵	۱۰۸۳	۶۱۱	۱۳۸/۵	مترمکعب	گاز طبیعی
۱۲۲۵	۱۰۲۰	۸۱۵	۶۱۰	۴۰۵	۲۰۰	کیلووات ساعت	برق

ماعد: محاسبات نگارنده

محاسبه آثار مستقیم هدفمند کردن یارانه ها بر هزینه تمام شده در بخش صنعت
ارزش کل انرژی مصرفی در بخش صنعت در سال ۱۳۸۷ در حدود ۷۶۸۷ هزار میلیارد ریال بوده است صنایع فلزات اساسی (آهن، مس و آلومینیوم)، صنایع کانی غیر فلزی (شیشه، سرامیک و سیمان)، صنایع شیمیایی، صنایع پالایشگاهی و صنایع غذایی با سهم ۳۵ درصد ۲۰ درصد و ۱۲ درصد و ۹ درصد و ۷ درصد به ترتیب بیشترین مصرف انرژی را در بخش صنعت دارند.

جدول ۳. محاسبه آثار مستقیم افزایش قیمت حامل های انرژی بر بخش صنعت (هزار ریال)

۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	سال
۱۱۳۳۸۸۶	۹۴۲۷۲۰/۹	۷۵۱۵۵۵/۶	۵۶۰۳۹۰/۴	۳۶۹۲۲۵/۲	۱۷۸۰۶۰	بنزین
۸۵۷۵۶۹۸	۶۹۱۱۷۲۴	۵۲۴۷۷۵۱	۳۵۸۳۷۷۷	۱۹۱۹۸۰۳	۲۵۵۵۲۹۹	نفت گاز
۱۵۶۲۴۸۷	۱۲۵۹۷۶۴	۹۵۷۰۴۱/۸	۶۵۴۳۱۹/۲	۳۵۱۵۹۶/۶	۴۸۸۷۴	نفت سفید
۱۴۸۹۱۳۹۰	۱۲۰۱۲۵۲۸	۹۱۳۳۶۶۶	۶۲۵۴۸۰۴	۳۳۷۵۹۴۳	۴۹۷۰۸۱	نفت کوره
۴۷۰۴۱۷۸	۳۷۸۲۶۱۸	۲۸۶۱۰۵۷	۱۹۳۹۶۹۶	۱۰۱۷۹۳۶	۹۶۳۷۵	گاز مایع
۳۹۹۲۵۶۱۴	۳۳۲۸۸۲۶۷	۲۴۴۰۱۲۰	۱۷۲۹۷۳۳۲	۹۷۵۴۶۶۶	۲۲۱۱۸۷۹	گاز طبیعی
۲۶۹۲۷۳۱۳	۲۲۴۲۱۱۱۰	۱۷۹۱۴۹۰۶	۱۳۴۰۸۷۰۳	۸۹۰۲۴۹۹	۴۳۹۶۲۹۶	برق
۹۷۷۲۰۵۶۹	۷۹۷۱۳۳۳۱	۶۱۷۰۶۰۹۷	۴۳۶۹۸۸۶۳	۲۵۶۹۱۶۲۸	۷۶۸۴۳۹۴	مجموع هزینه
۲۲/۵۹	۲۹/۱۸۳۲	۴۱/۲۰۷۶	۷۰/۰۸۹۹	۲۳۴/۳۳۵۱	-	رشد هزینه(درصد)

ماعد: محاسبات نگارنده

همانطور که در جدول شماره ۳ مشاهده می کنید ارزش کل انرژی مصرفی از حدود ۷۶۸۴ میلیارد ریال (۷۶۰ میلیون دلار) در سال ۱۳۸۸ به حدود ۹۷۷۲۰ هزار میلیارد ریال (۹/۷ میلیارد دلار) افزایش می یابد. به عبارت دیگر هزینه تمام شده صنعت (با صرف نظر از سایر عوامل) در طول برنامه سوم حدود ۹۰۰۰ میلیارد تومان (۹ میلیارد دلار) افزایش می یابد. به عبارت دیگر هزینه صنعت از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۳ سالانه نسبت به سال ۱۳۸۸ به ترتیب در حدود ۱۸۰۰، ۳۶۰۰، ۵۴۰۰، ۷۲۰۰ و ۹۰۰۰ میلیارد تومان افزایش خواهد یافت. بیشترین رشد هزینه انرژی صنعت مربوط به اولین سال اجرای طرح هدفمند کردن یارانه‌ها، در حدود ۲۳۰ درصد است که به تدریج تا سال های پایانی کاهش می یابد.پیش بینی می شود بر اثر اصلاح قیمت های انرژی ارزش گاز طبیعی، برق، نفت کوره، نفت گاز و گاز مایع، نفت سفید و بنزین مصرفی در بخش

سهم واقعی خانوار، صنعت و دولت از یارانه های نقدی

صفحه ۲

چنانچه دولت بخواهد منابع حاصل از این واقعی سازی قیمت حامل های انرژی را بر اساس سهم ۵۰ درصدی خانوار، ۳۰ درصدی صنعت و ۲۰ درصدی دولت تقسیم کند، بایستی ۳۰۰۰۰ میلیارد تومان به خانوار، ۱۸۰۰۰ میلیارد تومان به صنعت و ۱۲۰۰۰ میلیارد تومان بابت جبران هزینه های دولتی اختصاص دهد

۴صفحه / ضمیمه۱رگان روزنامه خراسان

کشور‌ها توصیه می شود که در هنگام تغییر قیمت های کلیدی، سایر قیمت ها را در اقتصاد به طور شدیدی کنترل کنند تا نتایج برنامه های تعدیل حاصل گردد. حال سوال اصلی این است که چرا افزایش قیمت کالاهای کلیدی در اقتصاد و به هم خوردن توزیع درآمدها خود به تنهایی می تواند منشا تورم بیشتر باشد؟ جواب این سوال را باید در دو قسمت جویا شد. نخست این که وجود نهاده‌ها و ساختار های خاص در اقتصاد باعث می شود که برخی از کار گزاران اقتصادی دارای قدرت قیمت گذاری باشند و با افزایش قیمت کالاهای اساسی به جای نوآوری و ارتقای تکنولوژی از طریق افزایش قیمت وضع خود را بهتر کنند که دقیقا مخالف با همه اهداف سیاست های تعدیل ساختاری است. به عبارت بهتر پیش فرض اساسی سیاست های تعدیل قیمتی مبنی بر قیمت پذیر بودن همه کار گزاران اقتصادی وجود و وجود ساختار رقابتی شدید در اقتصاد وجود ندارد. ثنیا این قدرت قیمت گذاری به طور غیرمتناسب بین کار گزاران اقتصادی توزیع می‌شود و عموما افرادی که در بخش غیر مولد اقتصاد نقش دارند از افرادی که در بخش مولد اقتصاد مشغول فعالیت هستند دارای قدرت قیمت گذاری بیشتری هستند. منظور از بخش نامولد لطیف وسیعی از فعالیت هایی است که درآمدهای بالایی برای صاحبان آنان به ار مغان می آورد ولی یا مالیات خود را نمی پردازند و یا مالیات پرداختی آنها بسیار ناچیز است. درآمدهای ناشی از قاچاق و یا فعالیت های دلالی و واسطه گری از مشهورترین این گونه درآمدها است. در کنار این مسئله باید توجه داشت که بخش قابل توجهی از افراد شاغل در بخش مولد اقتصاد، کارگران و کارمندانی هستند که دارای هیچ گونه قدرت قیمت گذاری نیستند. در این میان افزایش حجم پول نیز می تواند این تورم ناشی از به هم خوردن توزیع درآمدی را تشدید نماید و زمینه های شدت گرفتن آن را فراهم سازد. به عبارت بهتر عواملی که در بخش نامولد فعالیت دارند از افزایش قیمت و حتی چند برابر کردن آن از تراز می‌کنند که نمونه بارز آن بارها در بخش مسکن کشور مشاهده شده است.

ادامه در صفحه ۲

می کنند را اصلاح نمود. سپس تکنولوژی های مصرف برق، نفت کوره و گازوئیل در صنعت باید اصلاح یا جایگزین شوند. بر اساس مصوبه نهایی مجلس دولت موظف شده است ۳۰ درصد وجوه حاصل از اجرای طرح هدفمند کردن یارانه ها را برای اجرای موارد زیر بکار بندد:
الف- بهینه سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و تشویق به صرفه جویی و رعایت الگوی مصرف که توسط دستگاه اجرایی ذی ربط معرفی می شود.ب- اصلاح ساختار فناوری واحدهای تولیدی در جهت افزایش بهره وری انرژی.آب و توسعه تولید برق از منابع تجدیدپذیر.ج- جبران بخشی از زیان شرکت های ارائه دهنده خدمات آب و فاضلاب، برق، گاز طبیعی و فرآورده های نفتی و شهرداری ها و دهداری ها ناشی از اجرای این قانون.
د- گسترش و بهبود حمل و نقل عمومی در چهار چوب قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت و پرداخت حداکثر تا سقف اعتبارات ماده (۱۰) قانون مذکور.
ه - حمایت از تولید کنندگان بخش کشاورزی و صنعتی.

و - حمایت از تولید نان صنعتی.

ز - حمایت از توسعه صادرات غیر نفتی.

ح- توسعه خدمات الکترونیکی تعاملی با هدف حذف و یا کاهش رفت و آمدهای غیر ضرور. در این مصوبه برای مصرف این وجوه هشت بند پیش بینی شده است. این در حالی است که بنا به ادعان مجریان طرح هدفمند کردن یارانه‌ها کل درآمد حاصل از این طرح برای دولت در سال پنجم برنامه توسعه در حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان خواهد بود (این رقم شامل یارانه آرد و دارو نیز هست) که باید حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان آن در موارد فوق به مصرف برسد. بر اساس محاسبات انجام شده در این مقاله، اجرای این طرح هزینه انرژی در بخش صنعت را حدود ۹ هزار میلیارد تومان افزایش خواهد داد. بنابراین حدود ۷۰ درصد باقیمانده باید در موارد هشت گانه فوق به مصرف برسد و این نکته همچنان مهم است که که این مبلغ می تواند تمامی موارد فوق را پوشش داده و منجر به اصلاح الگوی مصرف گردد.

نتیجه

محاسبات انجام شده پیرامون پیامد های احتمالی اصلاح قیمت حامل های انرژی تا پایان برنامه پنجم نشان می دهد افزایش تدریجی قیمت حامل های انرژی موجب می شود هزینه تمام شده در بخش صنعت در هر سال در مقایسه با سال قبل با روندی نزولی افزایش یابد. اگر دولت در کنار سیاست قیل و ابزارهای قیمتی به ویژه در سال های اول و دوم اجرای طرح هدفمند کردن یارانه‌ها بسته های سیاستی غیر قیمتی مانند حمایت و کمک به منظور بهبود تکنولوژی را مورد توجه قرار ندهد به دلیل انباشت آثار افزایش قیمت حامل های انرژی (۲۷۰۰۰ میلیارد تومان) و تشدید آن در اواخر دوره زمانی اجرای طرح، اکثر واحدهای صنعتی بویژه صنایع انرژی بر مانند آلومینیوم،سیمان و فولاد با مشکلات جدی روبرو می شوند. از سوی دیگر از آنجایی که بازار صادراتی کالاهای صنعتی رقابتی است افزایش هزینه تمام شده آنها موجب خواهد شد صادرات کالاهای صنعتی ایران نیز بنسبت کاهش یابد.

ادامه از صفحه اول

می‌توان محصول ملی را به مثابه کبکی در نظر گرفت که این افراد در پختن آن هیچ نقشی نداشته‌اند ولی هنگام تقسیم سهم زیادی را برای خود می‌خواهند. حال چنانچه در راه اجرای سیاست های اصلاح قیمت کالا‌های کلیدی و اساسی در اقتصاد به این نهادها و ساختارها توجه نشود، بایستی انتظار موج های تورمی شدیدی را داشت. نکته اساسی تر این است که هر چه یک اقتصاد دارای ساختارها و قوانین ضعیف تری باشد بخش غیر مولد در آن اقتصاد رشد بیشتری می‌کند.

تورم ناشی از تغییر توزیع درآمدها و طرح هدفمند کردن یارانه‌ها

با توجه به مطالب گفته شده می‌توان چند نکته را در باب طرح هدفمند کردن یارانه ها و اثر آن بر قدرت اقتصادی خانوار بیان کرد.در ایران در طی سالیان اخیر مهم ترین کالای اساسی کشور که تغییر قیمت آن می‌تواند اثرات شدیدی بر کلیه کالاها و خدمات بگذارد حامل های انرژی بوده است. یقیناً تصور این نکته که شکست سیاست های تعدیل ساختاری دهه ۷۰ که در سر لوحه کار خود اصلاح نظام قیمت گذاری را داشت، صرفا به دلیل عدم جبران نقدی یارانه‌ها بوده است بسیار ساده انگارانه است.در کشور ی مثل ایران که نهادهای مدنی، قضایی، حقوقی و مالیاتی از ضعف های اساسی رنج می برند سیاست های تعدیل قیمتی به صورت شوک درمانی هرگز به اهداف مطلوب خود نخواهند رسید.در بحث توزیع یارانه ها بایستی به این نکته توجه کرد که اولاً مبنای این جبران‌ها معمولاً آثار مستقیم افزایش سطح قیمت ها است و آثار توری می‌که به طور غیر مستقیم ناشی از بهم خوردن تغییر سطح قیمت ها است، چندان مورد نظر نیست. ثانیاً در کشور‌های در حال توسعه درآمدها چندان قابل شناسایی نیست و لذا دهک های درآمدی عموماً دهک های هزینه ای هستند نه درآمدی. به عبارت بهتر دولت‌ها به دلیل عدم شفافیت اطلاعات آماری مجبورند از روی هزینه‌ها یا خانوار را طبقه بندی کنند. لذا به نظر می‌رسد حذف بند مربوط به دهک های درآمدی از لایحه مذکور در مجلس نیز در این راستا باشد. بنابراین این سوال پیش می‌آید که اگر مجدداً یارانه‌ها به صورت برابر بین افراد جامعه (حداقل ۵۰ میلیون نفر ذکر شده) توزیع شود پس چگونه هدف عدالت اقتصادی مورد نظر طراحان طرح محقق می‌شود؟همچنین همان طور که بیان شد در تورم ناشی از به هم خوردن توزیع درآمدها، افزایشی که قیمت پذیر هستند آسیب می‌بینند. این طبعه کم درآمد جامعه هستند در این گروه قرار دارند. چگونه بدون داشتن بانک اطلاعاتی دقیق می‌توان آثار تورمی ناشی از این طرح را به صورت نقدی پوشش داد. این در حالی است که بنا به اعلام رسمی دولت مردان حداقل ۳۰درصد اطلاعات داده شده توسط خانوارها اشتباه بوده است. تجربیات گذشته افزایش استاندارد این انرژی به صورت منطقی نیز تایید کننده استدلال بحث حاضر است. بدین صورت که هر گاه دولت‌ها در ابتدای سال قیمت حامل‌های انرژی را ده درصد افزایش می‌دادند این افزایش ده درصدی قیمت حامل های انرژی سریعاً به همه بخش های اقتصادی که حتی ارتباط مستقیمی با این بخش نداشته‌اند منتقل می‌گردد یعنی قابل توجه آن است که این افزایش در سایر بخش ها حتی بیش از ده درصد بود. یقیناً هدف نوشتار حاضر حمایت از سیستم قیمتی ناکارآمد فعلی نیست. لیکن اصلاح نهادهای و بنسرت‌های اقتصادی لازم برای ای کار را به عنوان پیش شرط ضروری می‌داند. یکی از مهم ترین بخش ها و بنسرت‌های این طرح، اصلاح نظام مالیاتی است. تجربه دولت در بحث مالیات بر ارزش افزوده به راحتی صحت نظرات بالا را تایید می‌کند. هنگامی که دولت قصد داشت یک سیستم مالیاتی را علیرغم مشکلات اساسی آن در صورت اجرا، در کشور به اجرا گذارد که شدت از سوی بنگاه هایی که توانایی قیمت گذاری در بازار داشتند مورد اعتراض قرار گرفت و دولت نیز به راحتی از اجرای آن عقب نشینی کرد. اما در مورد کالاهایی که قیمت گذاری آن در اختیار

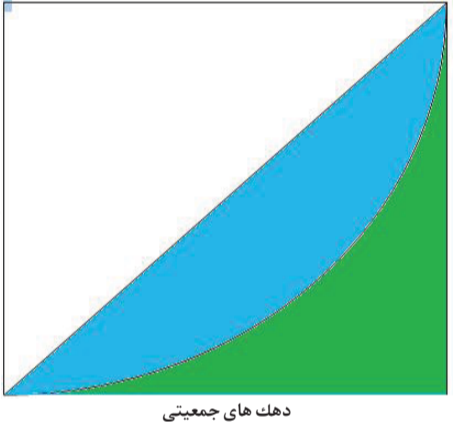
مصرف کنندگان نبود این قانون بدون هیچ مقاومتی به اجرا گذاشته شد. که نمونه آن در خدمات پستی و مخابراتی قابل مشاهده است. این در حالی است که بسیاری از تولیدکنندگان که جزء بخش مولد اقتصاد کشور محسوب می‌شوند در سالیان اخیر از واردات بی رویه رنج می‌برند و نتوانستند دولت را در مورد افزایش تعرفه‌ها قانع سازند. در باب بنسرت‌ها و نهادهای منابع در سر راه اجرای مطلوب اصلاح نظام قیمتی، نهادهای و مسایل دیگری غیر از مواردی که در بحث توزیع درآمد به آن اشاره شد نیز دخالت دارند که خود محل تامل است. به طور مثال در قانون مصوب فعلی معین شده است که قیمت فرآورده های نفتی طوری تعیین گردد که بعد از پنج سال حداقل از ۹۰ درصد قیمت فوب خلیج فارس در قیمت تمام شود. و یا در تعیین قیمت برق و آب قیمت تمام شده برق و آب به عنوان هزینه از مشتریان دریافت گردد. همان طور که می‌دانیم شرکت‌های تولیدکننده فرآورده های نفتی، شرکت های تولید و توزیع کننده برق و شرکت های آب و فاضلاب عمدتاً دولتی هستند. لذا سوال اساسی این است که اگر قرار است قیمت تمام شده برق و آب و یا قیمت تقریباً واقعی فرآورده های نفتی از مشتریان گرفته شود، هزینه پرسنل ناکارآمد را چه کسی باید بپردازد؟ چه لزومی دارد که مصرف کنندگان هزینه این ناکارآمدی را بپردازند؟ از سوی دیگر اگر مدیران شرکت های مذکور بخواهند به سوی کارآمدی پیش بروند و به تعدیل نیروی انسانی مبادرت ورزند چگونه می‌توانند با قوانین کار و استخدامی کشور چنین کاری را انجام دهند؟ نکته مهم تر نیز این است که بسیاری از تکنولوژی های موجود در حوزه این صنایع فرسوده بوده که این خود باعث تحمیل هزینه های بالاتر و افزایش قیمت تمام شده تولید حامل های انرژی می‌گردد. سوال این است که هزینه‌این ناکارآمدی به عهده مصرف کننده است یا سیاست های جبرانی دولت بر طرف می‌شود؟ آیا افزایش قیمت، شرکت های دولتی را به سوی کارآمدی سوق می‌دهد؟ شواهد و قرائن موجود که این مسئله را تایید نمی‌کنند که البته با توجه به در حال توسعه بودن کشورمان چندان هم دور از انتظار نیست. در طی چندسال اخیر فروش بنزین با قیمت تمام شده به بخش های دولتی هیچ تاثیر محسوسی در تغییر اومبیل های این بخش نسبت به گذشته بر جای نگذاشت. همچنین افزایش قیمت بنزین از لیتری ۸۰تومان در سال گذشته به لیتری ۱۰۰ تومان تغییر در میزان سرمایه گذاری شرکت ملی نفت برای افزایش راندمان پالایشگاه‌ها به جای نگذاشت. آیا بهتر نبود که دولت ابتدا با اعمال سیاست های لازم در بخش دولتی و استفاده از سرمایه های نفتی سالیان گذشته با سرمایه گذاری در این شرکت‌ها با الگوی مصرف خود را اصلاح می‌کرد و سپس به اصلاح الگوی قیمتی مصرف کنندگان می‌پرداخت؟

یکی از دلایل دخالت دولت در اقتصاد بر اساس تئوری‌های اقتصادی، شکست مکانیزم بازار در جهت تخصیص عادلانه است، لذا وجود بی عدالتی شاید دلیل محکمی برای دخالت دولت در اقتصاد بازار باشد. دولت دهم یکی از اهداف طرح هدفمند کردن یارانه‌ها را گسترش عدالت و توزیع مجدد درآمد از ثروتمندان به سمت فقرا برمی شمارد و معتقد است که سیستم جاری پرداخت یارانه بر خلاف اصل عدالت است . در این مقاله بر آنیم تا به بررسی این سوال بپردازیم که آیا با اجرای طرح هدفمند کردن یارانه‌ها دولت سه هدف متعالی خود یعنی گسترش عدالت دست خواهد یافت یا خیر؟

شاخص های توزیع عادلانه درآمد:

شاخص های اقتصادی متعددی برای اندازه گیری توزیع عادلانه درآمد وجود دارند که مشهورترین آنها «محنی لورنز» و «ضریب جینی» است. ضریب جینی توسط متخصص آمار ایتالیایی به نام کو روادو جینی توسعه یافت و در سال ۱۹۱۲ اعلام شد. مبنای محاسبه ضریب جینی تقسیم جمعیت یک کشور به ده دهک درآمدی مختلف است. این ضریب یک واحد اندازه گیری پراکندگی آماری است که معمولاً برای سنجش «میزان نابرابری در توزیع درآمد یا ثروت» در یک جامعه ی آماری استفاده می‌شود. ضریب جینی با استفاده از منحنی لورنز استخراج می‌شود که شکل آن در نمودار ۱ نشان داده شده است. محور عمودی و افقی این نمودار به ۱۰ قسمت مساوی تقسیم می‌شوند که در محور عمودی دهک های درآمدی و در محور افقی دهک های جمعیتی قرار دارند. در صورتی که توزیع درآمد بصورت کاملاً عادلانه صورت گیرد هر دهک جمعیتی ۱۰ درصد از درآمد جامعه را به خود تخصیص می‌دهد و خطی که دهک های درآمدی و جمعیتی را به هم متصل می‌سازد نیم ساز این مربع خواهد بود. هر چه توزیع درآمد ناعادلانه تر باشد خط فوق الذکر از نیم ساز فاصله می‌گیرد و به صورت منحنی در می‌آید (مطابق شکل زیر). جینی با استفاده از کار لورنز شاخص عددی ملموسی برای بیان بی عدالتی در توزیع درآمد ساخت که مشهور به ضریب جینی است.در این ضریب وی مساحت قسمت زیر منحنی را به مساحت قسمت زیر مثلث تقسیم می‌کند، بنا بر آنچه که گفته شد هر چه توزیع درآمد عادلانه تر باشد مساحت قسمت زیر منحنی کمتر بوده و عدد حاصله از نسبت فوق به صفر نزدیکتر می‌شود، از سوی دیگر توزیع ناعادلانه درآمد باعث دور شدن منحنی لورنز از نیم ساز و بزرگ تر شدن مساحت زیر منحنی شده که این خود به معنای نزدیک تر شدن ضریب جینی به عدد یک است .

بدیهی است که هیچکس مخالفتی با استفاده دولت از یارانه‌ها برای کاهش فاصله طبقاتی و این که سیستم پرداخت یارانه کنونی که در آن سهم همه اقشار جامعه برابر باشد ندارد. موضوع محل بحث این است که سیستم پرداخت یارانه به چه نحوی اصلاح گردد. طبیعی است که مناسب ترین نظام پرداخت یارانه نظامی است که در آن دهک های محروم جامعه شناسایی و یارانه به آنان پرداخت شود دولت نیز هم با این هدف سعی در باز پرداخت یارانه به طور نقدی به دهک های پایین درآمدی را دارد ولی شاید این نکته مغفول مانده است که دولت باید مبنای تخصیص یارانه را دهک های ثروتی قرار دهد نه دهک های درآمدی. به نظر نگارنده مبنای عدالت اقتصادی توزیع عادلانه است ولی توزیع عادلانه ثروت نه درآمد به تنهایی! عبارتی دیگر تقسیم بندی اقشار مختلف جامعه بر اساس دهک های درآمدی فقط در صورتی می‌تواند شاخص دقیقی از ثروت باشد که ثروت فقط از محل کسب درآمد حاصل شده باشد.

به عبارت دیگر ضریب جینی پایین نسبت به یک ضریب جینی بالا برابری بیشتر در توزیع درآمد یا ثروت را نشان می‌دهد. اندازه ضریب جینی در حالتی که توزیع درآمد کاملاً عادلانه باشد برابر با صفر و در صورت توزیع کاملاً ناعادلانه درآمد برابر ۱ خواهد بود. حال اگر اندازه این شاخص تفاوت معناداری با عدد صفر داشته باشد دلیل محکمی است برای دخالت دولت در بازار جهت عادلانه کردن توزیع درآمد. در

ویژه‌لایحه هدفمند کردن یارانه‌ها | یکشنبه ۱۲۹آذرماه ۱۳۸۸ | ضمیمه‌رایگان روزنامه‌خراسان

هدف یارانه‌های هدفمند

پروسی نحوه تخصیص یارانه‌ها پیچ دهک‌های مختلف درآمدی

جلال دهنوی

های بورس بازی و دلالی جایگاه قابل توجهی در اقتصاد دارند و نظام مالیاتی نیز اطلاعات روشنی در مورد درآمدها و ثروت اقشار مختلف جامعه ندارد قطعاً نمی‌توان دهک های درآمدی را بدرستی تشخیص داد. تقسیم بندی افراد جامعه بر اساس دهک های درآمدی، با توجه به شرایط آماری کشور که در آن اطلاعات درآمدی ناقص و غیر شفاف می‌باشد تنها برای قشر حقوق بگیر و کارمند جامعه و گروه هایی که تحت حمایت و پوشش سازمان هایی از قبیل تامین اجتماعی و کمیته امداد امام خمینی می‌باشند صحیح خواهد بود. شاید بسیار باشد افرادی که درآمدهای هنگفتی از محل معاملات غیر رسمی (قانونی و غیر قانونی) کسب می‌کنند ولیکن طبق دسته بندی دهک های درآمدی در دهک های پایین درآمدی یعنی طبقه محروم جامعه قرار بگیرند و مشمول دریافت یارانه باشند.

هدفمند کردن یارانه ها و دهک های درآمدی:

شاید کمتر کسی را از اقتصاددان گرفته تا مردم کوچک و بازار بتوان یافت که شکی در مورد ناعادلانه بودن نظام فعلی تخصیص یارانه داشته باشد. به وضوح نظام تخصیص یارانه در اقتصاد ایران بیمار است و باید آن را علاج کرد ولی با کدامین روش؟ آیا یارانه به دست اقشار محروم جامعه خواهد رسید یا خیر؟ آیا عدالت توسعه می‌یابد؟ مدل های مختلف با پیش فرض های متفاوت همگی اذعان به تورم زا بودن طرح هدفمند کردن یارانه‌ها دارند (البته با ارقام متفاوت)، که نتیجه تورم چیزی نیست جز محروم تر شدن محرومان و ثروتمندتر شدن ثروتمندان که این حرکتی است درست در جهت عکس عدالت. پس دولت می‌بایست در نظام هدفمند کردن یارانه‌ها به منظور بهبود وضعیت اقشار محروم، یارانه را به نحوی تخصیص دهد که علاوه بر جبران فشار تورمی حاصل بر اقشار محروم (انتظار می‌رود تورم پس از اجراء این طرح به ۳۰ درصد برسد) یارانه‌ها را به نحوی تخصیص دهد که وضعیت اقشار محروم حقیقی بهبود یابد. آنچه که از اظهارات دولت مردان بر می‌آید تخصیص مجدد یارانه‌ها به اقشار مختلف جامعه بر حسب دهک های درآمدی خواهد بود. با توجه به درصد های قبل گفته شد این نوع تخصیص یارانه از دو منظر منجر به گسترش بی عدالتی خواهد شد، نخست؛ ایجاد تورم و دیگری خطاء در تخصیص یارانه به ثرتمندان که به لحاظ درآمد در دهک های پایین درآمدی قرار دارند و مشمول دریافت یارانه می‌شوند که این به معنای تخصیص مجدد یارانه است از فقراء به ثروتمندان.

چند نکته و پیشنهاد

با عنایت به مطالب بیان شده در قسمت های قبل ذکر

سهم واقعی خانوار،صنعت ودولت از یارانه‌های نقدی

چندان مطلع نبوده‌است بنابراین نمی‌توان قیمت مشخصی را برای آن بیان کرد اما با توجه به مصاحبه های افراد صاحب نظر و قراردادهای مشابه خارجی، بابت هر متر مکعب ۱۳۵ تومان در نظر گرفته شده است. با توجه به مصرف متوسط ۳۸۵ میلیون مترمکعب در روز، درآمد دولت حدود ۱۴۲۸۱ میلیارد تومان خواهد بود. با توجه به محاسبات فوق در انرژی حداقل ۶۰۰۰۰ میلیارد تومان درآمد کسب خواهد کرد.

جدول ۱: میزان مصرف و قیمت واقعی هر کدام از حامل های انرژی (بر حسب میلیون و تومان)

قیمت واقعی(تومان)	مصرف درسال ۸۷	واحد	حامل انرژی
۵۱۰	۶۶/۸۹	لیتر	بنزین
۴۶۱	۹۱/۸۰	لیتر	نفت گاز
۴۹۸	۱۸/۴۱	لیتر	نفت سفید
۳۴۴	۴۷/۰۱	لیتر	نفت کوره
۱۳۵	۳۸۵	مترمکعب	گاز طبیعی
۷۷۳ریال	۱۶۱۹۵۷	کیلووات ساعت	برق

نحوه بازتوزیع درآمدهای حاصل از اصلاح قیمت حامل های انرژی
چنانچه دولت بخواهد منابع حاصل از این واقعی سازی قیمت حامل های انرژی را بر اساس سهم ۵۰ درصدی خانوار، ۳۰ درصدی صنعت و ۲۰ درصدی دولت تقسیم کند، بایستی ۳۰۰۰۰ میلیارد تومان به خانوار، ۱۸۰۰۰ میلیارد تومان به صنعت و ۱۲۰۰۰ میلیارد تومان بابت جبران هزینه های دولتی اختصاص دهد. با توجه به اظهارات مسئولان اگر ۵۰ میلیون نفر واجد شرایط دریافت یارانه نقدی در بخش خانوار باشند، به هر نفر در سال ۶۰۰ هزار تومان می‌رسد که این معادل ۵۰۰۰۰ تومان برای هر ماه می‌باشد. این مقدار یارانه نقدی در صورتی که خانوار تحققی می‌گیرد که دولت تمامی سهم خانوار را به صورت نقدی توزیع نماید در حالی که در لایحه مجلس به دولت اجازت داده شده است که بخشی از آن را به صورت غیر نقدی و بخشی دیگر را صرف کمک های تامین اجتماعی

قیمت های بین المللی بر اساس آمارهای معاونت امور بین الملل وزارت نفت در آبان ماه جاری به دست آمده است. محاسبه درآمد دولت با توجه به لایحه مصوب مجلس است. پس در بخش فرآورده های نفتی قیمت در نظر گرفته شده معادل ۹۰درصد فوب خلیج فارس، در بخش گاز، ۷۵درصد قیمت گاز صادراتی و در بخش برق معادل قیمت تمام شده است. نتایج این محاسبات یقیناً درآمد تقریبی فعلی دولت را معین می‌کند و در طول پنج سال آینده با توجه به تغییرات بازار انرژی و نرخ ارز درآمدهای دولت و بنابراین میزان بازتوزیع به احتمال زیاد تغییر خواهد کرد.

درآمد دولت از اصلاح قیمت حامل های اصلی انرژی

بر اساس اعلام مسئولان وزارت نیرو در سال گذشته قیمت تقریبی برق هر کیلو وات ساعت ۱۶۵ ریال بوده است که در صورت واقعی شدن قیمت، بایستی به ۷۷۲ ریال افزایش یابد. بنابراین با توجه به در نظر گرفتن متوسط ۱۶۱۹۵۷ میلیون کیلووات ساعت برق مصرفی در سال ۸۷ در سطح کشور، حدود ۱۲۵۲۰ میلیارد تومان از محل واقعی سازی قیمت برق درآمد نصیب دولت می‌شود. در بخش فرآورده های نفتی در سال ۸۷ به طور متوسط روزانه

۶۶/۸۹ میلیون لیتر بنزین در سطح کشور مصرف شده است. با توجه به قیمت ۵۱۰ تومانی بنزین به ازای هر لیتر در منطقه خلیج فارس، حدود ۱۱۲۰۶ میلیارد تومان از محل فروش بنزین درآمد عاید خواهد شد. البته بایستی دید که در عمل آیا دولت تفاوتی بین فروش بنزین وارداتی با بنزین تولید داخل خواهد گذاشت یا خیر؟ این محاسبه بر اساس این مطلب صورت گرفته است که تفاوتی در نحوه توزیع بنزین تولید داخل با بنزین وارداتی وجود نخواهد داشت. بنابراین با توجه به در نظر گرفتن متوسط هر کدام به ترتیب عبارتند از: نفت گاز از قرار هر لیتر ۴۶۱ تومان، حدود ۱۳۹۰۰ میلیارد تومان، نفت کوره از قرار هر لیتر ۳۴۴ تومان حدود۵۲۱۲ میلیارد تومان، نفت سفید از قرار هر لیتر ۴۹۸ تومان حدود ۳۰۱۱ میلیارد تومان. از آنجا که قیمت فروش گاز صادراتی ایران همواره در پرده ای از ابهام قرار داشته است و حتی مجلس نیز از مذاکرات آن

آنچه بود، آنچه شد

مقایسه لایحه پیشنهادی دولت با مصوب کمیسیون ویژه و مصوبه نهایی مجلس

پیشنهاد دولت	مصوب کمیسیون ویژه	مصوبه نهایی مجلس
ماده ۲- دولت مجاز است برای مدیریت آثار نوسان قیمت های <i>بین المللی</i> حاملهای انرژی بر اقتصادملی، مالیات بر مصرف انرژی را متناسب با این عوامل تعیین و اخذ نموده و هم چنین از طریق تعیین و اخذ عوارض و یا اخذ مابه التفاوت و یا پرداخت یارانه اقدام نماید. <p>جوه حاصل از این ماده، در اختیار صندوق موضوع ماده(۹) این قانون برای مصرف در امور موضوع این قانون قرار می گیرد.</p> تبرصه- مالیات موضوع بند (۲) تبصره ماده (۱۶) و عوارض موضوع بندهای «ج» و «ده» ماده (۲۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده لغو می گردد. عبارت «ج» و «ده» در تبصره ۴ ماده (۱۷) و عبارت مذکور در بند «ب» ماده (۲۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده حذف می گردد.	ماده ۲- دولت مجاز است برای مدیریت آثار نوسان قیمتهای حاملهای انرژی بر اقتصاد ملی، قیمت این حاملها را در صورتی که تا بیست و پنج درصد قیمت تحویل روی کشتی (قوب) خلیج فارس نوسان کند بدون تغییر قیمت برای مصرف کننده از طریق اخذ مابه التفاوت و یا پرداخت یارانه اقدام نماید و مبالغ مذکور را در حساب تنظیم بازار حاملهای انرژی در بودجه سنواتی منظور کند. در صورتی که نوسان قیمت ها بیش از بیست و پنج درصد شود در قیمت تجدید نظر خواهد نمود.	ماده ۲- دولت مجاز است برای مدیریت آثار نوسان قیمتهای حاملهای انرژی بر اقتصاد ملی، قیمت این حاملها را در صورتی که تا بیست و پنج درصد قیمت تحویل روی کشتی (قوب) خلیج فارس نوسان کند بدون تغییر قیمت برای مصرف کننده از طریق اخذ مابه التفاوت و یا پرداخت یارانه اقدام نماید و مبالغ مذکور را در حساب تنظیم بازار حاملهای انرژی در بودجه سنواتی منظور کند. در صورتی که نوسان قیمتها بیش از بیست و پنج درصد شود در قیمت تجدید نظر خواهد نمود.

ماده ۳- دولت مجاز است، با رعایت موارد زیر قیمت آب و کارمزد جمع آوری و دفع فاضلاب را تعیین کند: الف- قیمت آب برای مصارف مختلف باتوجه به کیفیت و نحوه استحصال آن در کشور به گونه ای تعیین شود که ظرف ۳ سال پس از ابلاغ این قانون، حداقل معادل قیمت تمام شده آن تبصره ۱- قیمت تمام شده آب در هر یک از حوزه های آبریز براساس ارزش اقتصادی آن و با در نظر گرفتن هزینه های تامین، انتقال و توزیع با رعایت راندمان مورد تایید کارگروهی متشکل از وزرای امور اقتصادی و دارایی، نیرو، بازرگانی، صنایع و معادن، جهاد کشاورزی، کشور و معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور محاسبه می شود. تبصره ۲- برای مدیریت منابع آب به علت تفاوت قیمتهای تمام شده آب در کشور از طریق تعیین و اخذ مالیات و عوارض، اخذ مابه التفاوت و یا پرداخت یارانه از طریق صندوق موضوع ماده (۹) اقدام کند. اعمال قیمت ترجیحی برای مصارف مختلف آب مجاز خواهد بود.	ماده ۳- دولت مجاز است، با رعایت موارد زیر قیمت آب و کارمزد جمع آوری و دفع فاضلاب را تعیین کند: الف- قیمت آب برای مصارف مختلف باتوجه به کیفیت و نحوه استحصال آن در کشور به گونه ای تعیین شود که به تدریج و حداکثر تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی- اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد. تبصره ۱- دولت مکلف است قیمت تمام شده آب در هر یک از حوزه های آبریز براساس ارزش اقتصادی آن و یا در نظر گرفتن هزینه های تامین، انتقال و توزیع با رعایت راندمان تعیین کند. تبصره ۲- اعمال قیمت تدریجی و پلکانی برای مصارف مختلف آب مجاز خواهد بود. ب- کارمزد خدمات جمع آوری و دفع فاضلاب براساس مجموع هزینه های ایجاد احداث تانگه داری و بهره برداری شبکه پس از کسر ارزش ذاتی فاضلاب تحویلی و کمکهای دولت در بودجه سنواتی (مربوطه به سیاستهای تشویقی تعیین می گردد.	ماده ۳- دولت مجاز است، با رعایت موارد زیر قیمت آب و کارمزد جمع آوری و دفع فاضلاب را تعیین کند: الف- قیمت آب برای مصارف مختلف باتوجه به کیفیت و نحوه استحصال آن در کشور به گونه ای تعیین شود که به تدریج و حداکثر تا پایان برنامه پنج ساله پنجم توسعه اقتصادی- اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد. تبصره ۱- دولت مکلف است قیمت تمام شده آب را با در نظر گرفتن هزینه های تامین، انتقال و توزیع با رعایت بار عایت بارده تعیین کند. تبصره ۲- اعمال قیمت ترجیحی و پلکانی برای مصارف مختلف آب مجاز خواهد بود. ب- کارمزد خدمات جمع آوری و دفع فاضلاب براساس مجموع هزینه های ایجاد احداث تانگه داری و بهره برداری شبکه پس از کسر ارزش ذاتی فاضلاب تحویلی و کمکهای دولت در بودجه سنواتی (مربوطه به سیاستهای تشویقی تعیین می گردد.
--	---	--

ماده ۴- دولت مجاز است حداکثر ظرف ۳ سال، قیمت سایر کالاها و خدمات اساسی همگانی غیر کامیتمی را معادل حداقل قیمت تمام شده تعیین کند.	ماده ۴- دولت موظف است به تدریج و حداکثر تا پایان برنامه پنج ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به هدفمند کردن یارانه کتدم، برنج، روغن، روغن، شیر، شکر، دارو، خدمات پستی، خدمات هواپیمایی، خدمات ریلی (مسافری) و نهاده های کشاورزی (بذر، کود و نهال) اقدام نماید. تبصره- یارانه پرداختی به تولیدکنندگان بخش کشاورزی نباید در هر سال کمتر از سال قبل باشد	ماده ۴- دولت موظف است به تدریج و حداکثر تا پایان برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به هدفمند کردن یارانه کتدم، برنج، روغن، شیر، شکر، خدمات پستی، خدمات هواپیمایی، خدمات ریلی (مسافری) اقدام نماید. تبصره- یارانه پرداختی به تولیدکنندگان بخش کشاورزی نباید در هر سال کمتر از سال قبل باشد
---	--	---

-	ماده ۵- دولت موظف است یارانه آرد و نان را به میزانی که در لایحه بودجه سالیانه مشخص می شود، روشهای مناسب در روش های مناسب در اختیار مصرف کنندگان متقاضی قرار دهد. تبصره- سرانه یارانه نان روستائیان و شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت و اقشار آسیب پذیر در سایر شهرها به تشخیص دولت حداقل پانجاه درصد بیشتر از سرانه شهری خواهد بود.	ماده ۵- دولت موظف است یارانه آرد و نان را به میزانی که در لایحه بودجه سالیانه مشخص می شود، روشهای مناسب در اختیار مصرف کنندگان متقاضی قرار دهد. تبصره- سرانه یارانه نان روستائیان و شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت و اقشار آسیب پذیر در سایر شهرها به تشخیص دولت حداقل پانجاه درصد بیشتر از متوسط یارانه سرانه خواهد بود.
-	ماده ۶- دولت موظف است سیاستهای تشویقی و حمایتی لازم را برای ایجاد و گسترش واحدهای تولیدی نان صنعتی و نیز کمک به جبران خسارت واحدهای تولید آرد و نان که در اجرای این قانون ادامه فعالیت آن ها با مشکل مواجه می شود اتخاذ نماید. آئین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت بازرگانی و با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه و حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می رسد.	ماده ۶- دولت موظف است سیاستهای تشویقی و حمایتی لازم را برای ایجاد و گسترش واحدهای تولیدی نان صنعتی و نیز کمک به جبران خسارت واحدهای تولید آرد و نان که در اجرای این قانون ادامه فعالیت آن ها با مشکل مواجه می شود اتخاذ نماید. آئین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت بازرگانی و با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه و حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می رسد.
-	ماده ۷- دولت مکلف است اصلاح قیمت کالا و خدمات موضوع این قانون را در سال های برنامه پنجم از اردیبهشت ماه هر سال اعمال نماید.	ماده ۷- دولت مکلف است اصلاح قیمت کالا و خدمات موضوع این قانون را در سال های برنامه پنجم از اردیبهشت ماه هر سال اعمال نماید.

ماده ۵- دولت مجاز است حداکثر تا ۶۰ درصد جوجه حاصل از اجرای این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید: الف- کمک مستقیم و در قالب پرداخت نقدی و یا غیر نقدی یا واگذاری سهام از جمله سهام قابل عرضه در بورس بر حسب اختیار به خانوارهای جامعه هدف.	ماده ۵- دولت مجاز است حداکثر تا ۶۰ درصد جوجه حاصل از اجرای این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید: الف- کمک مستقیم و در قالب پرداخت نقدی و غیر نقدی یا واگذاری سهام از جمله سهام قابل عرضه در بورس بر حسب اختیار به خانوارهای جامعه هدف.	ماده ۵- دولت مجاز است حداکثر تا ۵۰ (درصد) خالص وجوه حاصل از اجرای این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید: الف- پرداخت نقدی و غیر نقدی به پنج دک در آغاز دوره اجرا و تغییر تدریجی آن به برقراری نظام جامع تامین اجتماعی در پایان دوره. ب- اجرای نظام جامع تامین اجتماعی برای جامعه هدف از قبیل: ۱- گسترش و تامین بیمه های اجتماعی و خدمات درمانی و تامین و ارتقاء سلامت جامعه و پوشش دارویی و درمانی بیماران خاص و صعب العلاج، ۲- کمک به تامین هزینه مسکن، مقاوم سازی مسکن و اشتغال، ۳- توانمندسازی و اجرای برنامه های حمایت اجتماعی
--	---	--

تبصره ۲- شرایط و محدودیت های استفاده از حساب هدفمندسازی یارانه ها و اعمال مدیریت دولت بر آن و شرایط برگشت وجوه در قالب آیین نامه اجرایی خواهد بود که به پیشنهاد وزرای امور اقتصادی و دارایی، و رفاه و تامین اجتماعی و معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. وزارت رفاه و تامین اجتماعی موظف است در چارچوب آیین نامه یاد شده حساب های مزبور را به نام سرپرست خانوار یا فرد واجد شرایطی که برای اختصاص یارانه خانوار تعیین می شود، افتتاح کند.	تبصره ۱- آیین نامه اجرایی این ماده شامل چگونگی شناسایی جامعه هدف، تشکیل و به هنگام سازی پایگاه های اطلاعاتی مورد نیاز، و نحوه پرداخت به جامعه هدف پرداخت های موضوع این ماده حداکثر، سه ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد دوزرای امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تامین اجتماعی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی، رئیس جمهوری به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. تبصره ۲- دولت می تواند حساب هدفمندسازی یارانه ها را به نام سرپرست خانواده های مشمول یا فرد واجد شرایط دیگری که توسط دولت تعیین می شود افتتاح نماید. اعمال مدیریت دولت در نحوه هزینه کرد وجوه موضوع این حساب از جمله زمان مجاز، نوع پرداخت هزینه ها و برگشت وجوهی که به اشتباه واریز شده اند مجاز است.	تبصره ۱- آیین نامه اجرایی این ماده شامل چگونگی شناسایی جامعه هدف، تشکیل و به هنگام سازی پایگاه های اطلاعاتی مورد نیاز، و نحوه پرداخت به جامعه هدف پرداخت های موضوع این ماده حداکثر، سه ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزرای امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تامین اجتماعی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی، رئیس جمهوری به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. تبصره ۲- دولت می تواند حساب هدفمندسازی یارانه ها را به نام سرپرست خانواده های مشمول یا فرد واجد شرایط دیگری که توسط دولت تعیین می شود افتتاح نماید. اعمال مدیریت دولت در نحوه هزینه کرد وجوه موضوع این حساب از جمله زمان مجاز، نوع پرداخت هزینه ها و برگشت وجوهی که به اشتباه واریز شده اند مجاز است.
--	---	--

درمقایسه لایحه پیشنهادی دولت با مصوب کمیسیون ویژه طرح تحول اقتصادی، نکات ذیل قابل یادآوری است:

* مطالب با رنگ قرمز، نشان دهنده حذفیات لایحه دولت توسط کمیسیون ویژه می باشد.

* مطالب با رنگ آبی، نشان دهنده مطالب اضافه شده به لایحه دولت توسط کمیسیون ویژه می باشد.

پیشنهاد دولت	مصوب کمیسیون ویژه	مصوبه نهایی مجلس
-	ماده ۱۰- منابع موضوع مواد (۸) و (۹) این قانون اعم از کمک ها، تسهیلات و وجوه اداره شده از طریق بانک ها و موسسات مالی و اعتباری دولتی و غیر دولتی و اختیار اشخاص مذکور قرار خواهد گرفت.	ماده ۱۰- منابع موضوع مواد (۸) و (۹) این قانون اعم از کمک ها، تسهیلات و وجوه اداره شده از طریق بانک ها و موسسات مالی و اعتباری دولتی و غیر دولتی و اختیار اشخاص مذکور قرار خواهد گرفت.
ماده ۷- دریافت کنندگان مستقیم منابع موضوع مواد ۵ و ۶ این قانون که اطلاعات لازم و تغییرات آن را ارائه نمی کنند و متخلفان و ارائه کنندگان اطلاعات نادرست، از تمام یا بخشی از منافع اجرای این قانون محروم خواهند شد. چنانچه این اشخاص از محل این قانون منافی تحصیل کرده باشند که استحقاق آن را نداشته باشند، علاوه بر استرداد اصل آن تا دو برابر به پرداخت جریمه ملزم خواهند شد و منابع حاصل به صندوق موضوع ماده ۹ این قانون واریز خواهد شد. دستورالعمل این ماده حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزرای دادگستری، امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تامین اجتماعی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، تصویب و ابلاغ خواهد شد.	ماده ۱۱- دریافت کمک ها و یارانه های موضوع مواد ۸ و ۹ این قانون منوط به ارائه اطلاعات صحیح می باشد. در صورت احراز عدم صحت اطلاعات ارائه شده، دولت مکلف است ضمن جلوگیری از ادامه پرداخت، در خصوص استرداد وجوه پرداختی اقدامات قانونی لازم را بعمل آورد. اشخاص در صورتی که خود را برای دریافت یارانه ها و کمک های موضوع مواد ۸ و ۹ محق بدانند می توانند اعتراض خود را به کمیسونی که در آئین نامه اجرایی این ماده پیش بینی می شود ارائه نمایند. آئین نامه اجرایی این ماده حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزرای دادگستری، امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تامین اجتماعی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور پیشنهاد و به تصویب هیئت وزیران می رسد.	ماده ۱۱- دریافت کمک ها و یارانه های موضوع مواد ۸ و ۹ این قانون منوط به ارائه اطلاعات صحیح می باشد. در صورت احراز عدم صحت اطلاعات ارائه شده، دولت مکلف است ضمن جلوگیری از ادامه پرداخت، در خصوص استرداد وجوه پرداختی اقدامات قانونی لازم را به عمل آورد. اشخاص در صورتی که خود را برای دریافت یارانه ها و کمک های موضوع مواد ۸ و ۹ محق بدانند می توانند اعتراض خود را به کمیسونی که در آئین نامه اجرایی این ماده پیش بینی می شود ارائه نمایند. آئین نامه اجرایی این ماده حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزرای دادگستری، امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تامین اجتماعی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور پیشنهاد و به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۸- دولت مجاز است حداکثر تا ۲۵ درصد جوجه خالص از اجرای این قانون را به منظور کاهش وابستگی اعتبارات هزینه ای دولت به نفت و جبران آثار آن برای اعتبارات هزینه ای هزینه و تمکک دارایی های سرمایه ای هزینه کند.	ماده ۱۲- دولت مجاز است تا ۲۰ درصد خالص وجوه حاصل از اجرای این قانون را به منظور جبران آثار آن برای اعتبارات هزینه ای و تمکک دارایی های سرمایه ای هزینه کند.	ماده ۸- دولت مجاز است حداکثر تا ۲۵ درصد جوجه خالص از اجرای این قانون را به منظور کاهش وابستگی اعتبارات هزینه ای دولت به نفت و جبران آثار آن برای اعتبارات هزینه ای هزینه و تمکک دارایی های سرمایه ای هزینه کند.
---	---	---

ماده ۹- صندوق هدفمند سازی یارانه ها را با شرایط زیر تشکیل دهد: الف- صندوق هیئت امنایی به ریاست رئیس جمهوری (با معاون اول وی) و مرکب از وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر رفاه و تامین اجتماعی و معاون برنامه ریزی و راهبردی رئیس جمهور اداره می شود. در صورتی که در آئین نامه اجرایی این ماده حداکثر پنج تا هفتاد درصد بیشتر از سرانه شهری خواهد بود.	ماده ۹- صندوق هدفمند سازی یارانه ها را با شرایط زیر تشکیل دهد: الف- صندوق هیئت امنایی به ریاست رئیس جمهوری (با معاون اول وی) و مرکب از وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر رفاه و تامین اجتماعی و معاون برنامه ریزی و راهبردی رئیس جمهور اداره می شود. در صورتی که در آئین نامه اجرایی این ماده حداکثر پنج تا هفتاد درصد بیشتر از سرانه شهری خواهد بود.	ماده ۹- صندوق هدفمند سازی یارانه ها را با شرایط زیر تشکیل دهد: الف- صندوق هیئت امنایی به ریاست رئیس جمهوری (با معاون اول وی) و مرکب از وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر رفاه و تامین اجتماعی و معاون برنامه ریزی و راهبردی رئیس جمهور اداره می شود. در صورتی که در آئین نامه اجرایی این ماده حداکثر پنج تا هفتاد درصد بیشتر از سرانه شهری خواهد بود.
ماده ۶- دولت موظف است سیاستهای تشویقی و حمایتی لازم را برای ایجاد و گسترش واحدهای تولیدی نان صنعتی و نیز کمک به جبران خسارت واحدهای تولید آرد و نان که در اجرای این قانون ادامه فعالیت آن ها با مشکل مواجه می شود اتخاذ نماید. آئین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت بازرگانی و با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه و حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می رسد.	ماده ۶- دولت موظف است سیاستهای تشویقی و حمایتی لازم را برای ایجاد و گسترش واحدهای تولیدی نان صنعتی و نیز کمک به جبران خسارت واحدهای تولید آرد و نان که در اجرای این قانون ادامه فعالیت آن ها با مشکل مواجه می شود اتخاذ نماید. آئین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت بازرگانی و با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه و حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می رسد.	ماده ۶- دولت موظف است سیاستهای تشویقی و حمایتی لازم را برای ایجاد و گسترش واحدهای تولیدی نان صنعتی و نیز کمک به جبران خسارت واحدهای تولید آرد و نان که در اجرای این قانون ادامه فعالیت آن ها با مشکل مواجه می شود اتخاذ نماید. آئین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت بازرگانی و با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه و حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می رسد.
حذف شد.	حذف شد.	حذف شد.

ماده ۸- دولت مجاز است حداکثر تا ۵۰ (درصد) خالص وجوه حاصل از اجرای این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید: الف- یارانه در قالب پرداخت نقدی و غیر نقدی با لحاظ میزان درآمد خانوارها نسبت به کلیه خانوار های کشور به سرپرست خانوار پرداخت شود. ب- اجرای نظام جامع تامین اجتماعی برای جامعه هدف از قبیل: ۱- گسترش و تامین بیمه های اجتماعی و خدمات درمانی و تامین و ارتقاء سلامت جامعه و پوشش دارویی و درمانی بیماران خاص و صعب العلاج، ۲- کمک به تامین هزینه مسکن، مقاوم سازی مسکن و اشتغال، ۳- توانمندسازی و اجرای برنامه های حمایت اجتماعی	ماده ۸- دولت مجاز است حداکثر تا ۵۰ (درصد) خالص وجوه حاصل از اجرای این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید: الف- یارانه در قالب پرداخت نقدی و غیر نقدی با لحاظ میزان درآمد خانوارها نسبت به کلیه خانوار های کشور به سرپرست خانوار پرداخت شود. ب- اجرای نظام جامع تامین اجتماعی برای جامعه هدف از قبیل: ۱- گسترش و تامین بیمه های اجتماعی و خدمات درمانی و تامین و ارتقاء سلامت جامعه و پوشش دارویی و درمانی بیماران خاص و صعب العلاج، ۲- کمک به تامین هزینه مسکن، مقاوم سازی مسکن و اشتغال، ۳- توانمندسازی و اجرای برنامه های حمایت اجتماعی	ماده ۸- دولت مجاز است حداکثر تا ۵۰ (درصد) خالص وجوه حاصل از اجرای این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید: الف- یارانه در قالب پرداخت نقدی و غیر نقدی با لحاظ میزان درآمد خانوارها نسبت به کلیه خانوار های کشور به سرپرست خانوار پرداخت شود. ب- اجرای نظام جامع تامین اجتماعی برای جامعه هدف از قبیل: ۱- گسترش و تامین بیمه های اجتماعی و خدمات درمانی و تامین و ارتقاء سلامت جامعه و پوشش دارویی و درمانی بیماران خاص و صعب العلاج، ۲- کمک به تامین هزینه مسکن، مقاوم سازی مسکن و اشتغال، ۳- توانمندسازی و اجرای برنامه های حمایت اجتماعی
--	--	--

ماده ۱۲- دولت مجاز است، در راستای اجرای این قانون، در سال ۱۳۸۷، وجوه حاصل را به قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور واریز و معادل ۱۰۰ درصد انرژی تحت عنوان «اعتبارات موضوع هدفمندسازی حامل های انرژی (درآمد- هزینه)» راهزینه کند.	ماده ۱۲- دولت مجاز است، در راستای اجرای این قانون، در سال ۱۳۸۸، وجوه حاصل را به قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور واریز و معادل ۱۰۰ درصد اعتبارات تحت عنوان «اعتبارات موضوع هدفمندسازی حامل های انرژی (درآمد- هزینه)» راهزینه کند.	ماده ۱۲- دولت مجاز است، در راستای اجرای این قانون، در سال ۱۳۸۷، وجوه حاصل را به قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور واریز و معادل ۱۰۰ درصد اعتبارات تحت عنوان «اعتبارات موضوع هدفمندسازی حامل های انرژی (درآمد- هزینه)» راهزینه کند.
ماده ۱۳- الزام افزایش حقوق کارکنان دولت موضوع ماده (۱۵۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و مواد (۶۴) و تبصره آن و ماده ۱۲۵ قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۴۱) قانون کار از زمان اجرای این قانون موقوف الاجرا خواهد شد و تمامی قوانین مغایر با این قانون از زمان ابلاغ لغو می شود. سایر آیین نامه های اجرایی مورد نیاز این قانون حداکثر پس از ۲ ماه به پیشنهاد وزارت امور و اقتصادی و دارایی، وزارت رفاه و تامین اجتماعی و معاونت برنامه ریزی و نظارت و راهبردی و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهوری به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.	ماده ۱۶- دولت مجاز است، در راستای اجرای این قانون، در سال ۱۳۸۸، وجوه حاصل را به قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور واریز و معادل ۱۰۰ درصد اعتبارات تحت عنوان «اعتبارات موضوع هدفمندسازی یارانه ها(درآمد- هزینه)» راهزینه کند.	ماده ۱۶- دولت مجاز است، در راستای اجرای این قانون، در سال ۱۳۸۸، وجوه حاصل را به قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور واریز و معادل ۱۰۰ درصد اعتبارات تحت عنوان «اعتبارات موضوع هدفمندسازی یارانه ها(درآمد- هزینه)» راهزینه کند.
حذف گردید	حذف گردید	حذف گردید

گفت و گو با دکتر مصباحی مقدم رئیس کمیسیون ویژه طرح تحول اقتصادی مجلس

پرداخت یارانه نقدی متناسب با تورم سالانه افزایش می‌یابد

سالانه در کشور با تورم همراه هستیم آیا این پرداختی‌ها با تورم تعدیل می‌شود تا قدرت خرید مردم کاهش نیابد؟

هر چه قیمت حامل‌های انرژی افزایش یابد به تناسب پرداختی دولت به خانواده‌ها افزایش می‌یابد بنابراین نرخ تورم که بالا می‌رود پرداختی‌های دولت هم بالا می‌رود.

آیا تاثیر طرح تحول اقتصادی با سیستم ارزی دیده شده است و چه سیستم ارزی قرار است به کار گرفته شود تا مزیت نسبی کالاهای صادراتی حفظ شود؟

دولت در مورد سیاست‌های ارزی در کنار این طرح موضوع خاصی را مطرح نکرده است یک سیاست ارزی طی دو دهه گذشته مینا قرار گرفته است و آن سیاست نرخ ارز شناور مدیریت شده است همین نرخ ارز شناور مدیریت شده مبنای کار دولت است و از این به بعد هم خواهد بود این طور نیست که بخواهیم به صورت دستوری نرخ ارز را بالا ببریم و اسبابا به صورت دستوری نگه داشته شود. نرخ ارز را باید بر اساس عرضه و تقاضا در بازار تعیین کرد و کشتش خرید ارز را هم باید در نظر گرفت.

مجلس هم نظری ندارد؟

نه چون سیستم نرخ ارز شناور مدیریت شده بهترین است که می‌تواند منابع ارزی را حفظ کند.

آیا پراخت به خانوار روستایی سبب افزایش درآمد و تقاضای خانوارهای روستایی و مهاجرت آنان نمی‌شود؟

مفروض مسئله به نظر من قابل قبول نیست اینکه درآمد خانوارهای روستایی آنچنان افزایش یابد که مشوق آنها باشد، این طرح موجب می‌شود که بخشی از هزینه‌هایی که به خانوارهای روستایی تحمیل می‌شود از گران شدن حامل‌های انرژی، جبران شود اینگونه نیست که آش‌دهان سوزی باشد یا سبب اشتیاق آن روستایی برای مهاجرت به شهر شود. به علاوه اگر قرار باشد روستائیان به شهر مهاجرت کنند سبب قطع یارانه پرداختی می‌شود.

چرا طرح را یک باره انجام نمی‌دهیم و در یک مقطع ۵ ساله انجام می‌شود چراکه در مصر دیدیم که این منطقی بودن سبب

لطفاً درباره کلیات لایحه هدفمند کردن یارانه‌ها و نحوه تعامل دولت و مجلس در طول این لایحه را توضیح دهید؟

آنچه که دولت پیشنهاد کرده ومجلس هم تصویب کرده است صرفاً یارانه نقدی نیست، بلکه تاکید است بر پرداخت نقدی و غیر نقدی یارانه. آنچه مهم است یارانه الان به صورت غیر هدفمند توزیع می‌شود هر کس حامل‌های انرژی را بیش تر مصرف می‌کند از یارانه‌ها بیش تر بهره‌مند می‌شود و خانواده‌هایی که حامل‌های انرژی را کم تر مصرف می‌کنند سهم آنها از یارانه بسیار کم است کاری که الان دارد انجام می‌گیرد، البته یکی از آثار و اهداف آن این است که این یارانه‌ها باید عادلانه توزیع شود و یا هدفمند باشد. الان کمک‌هایی که داده می‌شود نه لزوماً کمک به تولید است و نه کمک به مصرف‌کنندگانی که باید هدف پرداخت یارانه‌ها هم باشند است، یارانه قرار است هم نقدی و هم غیر نقدی پرداخت شود، بخش نقدی برای رفع نیازهای کوتاه‌مدت خانواده‌ها است و بخش غیر نقدی به صورت کمک‌های تأمین اجتماعی شامل بیمه خدمات درمانی که همه خانواده‌ها باید تحت پوشش قرار بگیرند و تأمین اجتماعی، تأمین مالی بیماران خاص که به شدت نیازمند هستند، بیماران صعب‌العلاج که نیازمند کمک‌های ویژه‌اند علاوه بر این بیمه بیکاری و از کار افتادگی و کمک هزینه مسکن برای خانوار‌های کم درآمد و کمک هزینه تعمیر مسکن، کمک هزینه تحصیل برای دانشجویان کم درآمد جامعه و به هر حال آنچه مطرح است برقراری یک نظام جامع تأمین اجتماعی است که هدفمند کردن یارانه‌ها به این شکل است.

عده‌ای از کارشناسان معتقدند که این عده‌ی که دولت به عنوان یارانه اعلام می‌کند در واقع پرداخت نمی‌شود و یارانه پنهان است نظر شما چیست و تعریف شما از یارانه چیست؟

یارانه یک تعریف اقتصادی دارد و آن این است که ما به تفاوت هزینه تمام شده و قیمتی است که برای کالاها و خدمات در نظر گرفته می‌شود که این قیمت کم تر از هزینه تمام شده است مثل یارانه بنزین و گازوئیل وارداتی که بنزین

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلال دهنوی -مقاله حاضر بحث ماده ۱۳ طرح هدفمند کردن یارانه‌ها را از چند زاویه مورد توجه قرار می‌دهد. در بخش نخست برای این که بتوان بهتر به بیان مسئله پرداخت لایحه پیشنهادی دولت در مورد این ماده با آنچه که مجلس به تصویب رساند مقایسه می‌شود بعد از پرداختن به توضیحاتی در مورد آنچه که محل اختلاف است در قسمت آخر نکات و پیشنهاداتی ارائه خواهد شد.

از پیشنهاد دولت تا مصوبه مجلس

داستان از ماده ۹ لایحه تقدیمی دولت به مجلس پیرامون هدفمند کردن یارانه‌ها آغاز شد که پس از تصویب کمیسیون ویژه طرح تحول اقتصادی در مجلس شورای اسلامی تبدیل به ماده ۱۳، جنجالی‌ترین ماده این طرح مهم اقتصادی کشور شد. در این بخش به معرفی این دو ماده می‌پردازیم تا از این محل بتوان نکاتی پیرامون اختلاف نظر میان دولت و مجلس گفت. بر اساس ماده ۹ لایحه پیشنهادی دولت به مجلس شورای اسلامی، دولت خود را مکلف دانسته است تا صندوق هدفمندسازی یارانه‌ها را با شرایط زیر تشکیل دهد:

الف- صندوق توسط هیأت‌امنائی به ریاست رئیس‌جمهور (یا معاون اول وی) و مرکب از وزیر اموراقتصادی و دارایی، وزیر رفاه و تأمین اجتماعی و معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور اداره می‌شود. دو نماینده مجلس شورای اسلامی نیز به عنوان ناظر با انتخاب مجلس شورای اسلامی در هیأت‌امناء صندوق شرکت می‌کنند.

ب- صندوق دارای شخصیت حقوقی مستقل و دارای استقلال اداری و مالی است و به صورت مؤسسه عمومی غیردولتی، طبق مقررات اساسنامه و سایر قوانین و مقررات مربوطه اداره می‌شود و وظیفه و اختیار دارد، وجوه حاصل از اجاره-این قانون را اُخذ و به مصارف مقرر در این قانون برساند.

کمیسیون مجلس پس از بررسی و اعمال نظر، تغییراتی در مواد لایحه ایجاد کرد بطوری که در مصوبه کمیسیون، ماده ۹ لایحه دولت تبدیل به ماده ۱۳ شد که بر اساس آن دولت مکلف است تمام منابع حاصل از اجرای این قانون را به حساب خاصی بنام هدفمند سازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل واریز کند. صدرصد وجوه واریزی در قالب قوانین بودجه سنواتی برای موارد پیش‌بینی شده در مواد ۸، یعنی پرداخت به بخش خصوصی (مردم)، ماده ۹ (پرداخت به بخش صنعت)، و ماده ۱۲ (سهم دولت)، این قانون اختصاص خواهد یافت.

اختلاف بین دولت و مجلس بر سر ماده ۱۳

ماده ۱۳ مصوبه کمیسیون در صحن علنی مجلس و بدون هیچ گونه تغییری به تصویب رسید ولی تصویب این ماده قانونی آن چنان حیاتی بود که رئیس‌جمهور را به صحن علنی مجلس کشاند و ایشان تهدید به باز پرس گرفتن لایحه نمود. همانطور که از لایحه پیشنهادی دولت مشخص است دولت در مورد نحوه خرج کرد منابع حاصل از آزاد سازی و نقدی کردن یارانه‌ها هیچ اختیار کاملی ندارد. در سوی دیگر مجلس شورای اسلامی خواستار خرج کردن منابع را در چارچوب بودجه‌های سالانه و با نظارت کامل مجلس شورای اسلامی می‌باشد. شاید اگر برخوردی جز این از سوی مجلس شورای اسلامی با این درآمد عظیم می‌شد باعث تعجب بود. طبیعتاً ۹۴ هزار میلیارد تومان در کشوری که بر اساس تجربه نشان داده است که آنچنان پایبند به برنامه و برنامه‌ریزی نمی‌باشد و سیاست‌های اقتصادی در آن عمدتاً شباب زده و بر اساس تصمیمات کوتاه‌مدت اتخاذ می‌شوند باید حداقل با نظارت و در چارچوب برنامه‌های کوتاه‌مدت بودجه‌های سالانه به مصرف برسد.

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

جلسه‌ی شورای عالی اقتصاد در تاسفیل، ۲۰۰۷

نیست بلکه می‌خواهیم پاره‌انه‌ها را به‌طور هدفمند توزیع کنیم. برداشت یکباره یارانه‌ها شوک سنگینی وارد می‌کند و این شوک سنگین قابل تحمل ملت‌مانخواهد بود بنابراین تبدیل به چند شوک ملایم‌تر